

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky Endre-u. 1.
(Bika-bérház.) — Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Előfizetést egyelőre nem veszünk fel.
Egyes szám ára: hétköznapi (4 oldal) 20.000 P
valamint vasárnap (6 oldal) 20.000 P

Amerikai kölcsön

Legújabb iradás beszámol annak az amerikai kölcsönnek reaktualizálásáról, amelyet a múlt heti minisztertanácson jelentett be Nagy Ferenc miniszterelnök, közölve, hogy Magyarország tízmillió dollár kölcsönt kap Washingtonból az amerikai hadsereg visszamaradt felszerelésének megvásárlására.

Ime tehát most kinyit felénk Amerika segítő keze is. Az elmúlt esztendőben, a felszabadulás óta többszörösen részvettünk a Szovjet Unió pénzügyi és természetbeni segítségében, most Amerika segítő kezét érezhetjük. Mindkét részről jövő segítség nagyjelentőségű, mert a Magyarország iránti bizalom megerősödését jelenti.

Amilyen jól jött a múlt évi nehéz napokban a válságos életmезesi helyzetben a Szovjet Unió segítsége, éppen úgy Amerika kölcsöne a legjobb időben érkezik és olyan szükségleteket pótol, amikre magunk erejéből nem tettünk volna képesek. De összegszerűleg is a mi arányainkhoz képest nagyjelentőségű az amerikai kölcsön. A mostani nehéz gazdasági helyzetünkben hatalmas segítség, hiszen a mostani értékű magyar pengőre átszámítva 30 milliárd pengőnek felel meg. Hogy mennyi ez az összeg, az legjobban kitűnik abból, hogy ma az egész bankjegyporgalom 5 milliárd pengő, tehát az amerikai kölcsön összegének hatodrésze. Rendkívül kedvező feltételű is az amerikai kölcsön, mert harminc év alatt kell visszafizetni. Ugyan időpontban tehát, amikor a visszafizetést az ország könnyen teljesítheti.

Arakölcsönről van szó, ami a mai helyzetünkben még külön méltánylandó, mert olyan arakölcsönök, gépeket, ruházati, élelmiszereket kapunk, amire az ország lakosságának ugyancsak nagy szüksége van. Örvendetes tény, hogy máris szó van a kölcsön nagymértékű kiterjesztéséről. Jó kezekben van az amerikaiakkal való összeköttetés dolga. Oltványi Imre, a Magyar Nemzeti Bank elnöke és Gordon Ferenc pénzügyminiszter sikeresen mélyítik ki pénzügyi és gazdasági kapcsolatunkat és látjuk, az eredmény nem marad el. Legjobb reményekkel eltelve nézhetünk tehát a közeljövő elé. A külföldi segítség párosulva a magyar föld bizonyára jó termésével, átvizs bennünket a háború utáni nehézségeken és nyugodt gazdasági állapotokat teremt végre a sokat szenvedett országban. Halálval gondolunk a nagy szövetségesekre és fohászunk az Uristenhez, hogy miután megbűnhödtük a múltat, hozzájáruljunk szegény magyarokra vigasztalást.

A külföldi segítséget pedig főleg azzal kell meghálalunk, hogy a tiszta demokrácia jegyében a belső termelést fokozzuk és ennek elérésére a rendet, biztonságot, békességet biztosítjuk.

Kivégezték Imrédy Bélát

Csütörtökön reggel a budapesti törvényszék Markó-utcai fogházának udvarán Imrédy Béla volt miniszterelnökön golyó által végrehajtották a halálos ítéletet.

Az udvaron rendőrkordon állt fel és 9 órakor a fogház ajtaja megnyílt, és 12 fogházor előretette a haláltöltött Imrédy Bélát, akit a bíróság tagjai elé állítottak.

Készmárki Ernő tanácsvezető ismertette, hogy a népbírók háborús és népellenes bűntettekért Imrédy Bélát halálraítélte, azt az ítéletet a NOT jogerőre emelte és a köztársaság elnöke a kegyelmi kérvényt elutasította. Az ítéletet az ítélet végrehajtása céljából átadta az ügyészségnek.

Kéri Lajos népügyész utasítást adott a hivatalos osztag parancsnokának, hogy az ítéletet hajtsa végre.

Imrédy Bélát a fogházorok a fal mellett lévő homokszakok felé vezették, majd az egyik fogházor zsebkendővel bekötötte szemét. Főle néhány lépésre négy fogházor állt, akik az ítéletet végrehajtották. Vezetérszó hangzott el, majd négy lövés dördült el és Imrédy Béla összeesett. Az orvosszakértők megállapították, hogy Imrédy Béla meghalt. A kivégző osztag parancsnoka a népbíróknak jelentette, hogy az ítélet végrehajtott. Féltkor holtestet elvitték az udvarról.

Kibocsátották az egymillió pengős bankjegyeket

Értesítés helyről közlik, hogy a Magyar Nemzeti Bank a Szövetséges Ellenőrző Bizottság hozzájárulásával február 28-tól kezdődően egymillió pengős bankjegyeket bocsát ki. Az új címletű bankjegyek keltezése 1945. nov. 16.

A nagyobb címletű bankjegyek forgalombahozatala szükségesnek mutatkozott, mert a már eddig is forgalomban lévő és maradó címletekkel a fizetési forgalom emelkedett mértékűt nem lehetett volna kielégíteni.

Kisgazdapárti képviselők súlyos ügyekben interpelláltak a nemzetgyűlésen

Tombor Jenő honvédelmi miniszter kijelentései a honvédségről

A nemzetgyűlés szerdai ülésén a már közölték kivül még több interpelláció hangzott el.

Futó Dezső (kisgazdapárti) interpellációjában a békésabai foglyok szabadításáért tette szót. Kérte a helügyminiszter és igazságügyminiszter sürgős vizsgálatát.

Birkás Imre (MKP) a honvédség ellátásáért tette szót.

Tombor Jenő honvédelmi miniszter válaszában kijelentette, hogy a honvédség ellátása javul, a legénységnek napi 200 gramm kenyér helyett 400 gramm kenyeret adnak és a zsirtejadag is a duplájára emelkedett. A tiszték ügyét a legnagyobb gonddal vizsgálják felül, a reakció elleni harcot komolyan veszi. A honvédség a tisztogatás tekintetében mértéktelkre megelőzött minden más igazgatási ágazatot. Az a követelménye, hogy a hadsereg valóban demokratikus legyen. Nem szabad fegyvert adni azoknak, akik a ma uralkodó rendszert fel akarják borítani. De nem fogja megengedni azt sem, hogy a honvédséget bármely párt a maga egészében a maga sorai mögé állítsa.

A honvédelmi miniszter viharos tapssal fogadott beszéde után Birkás képviselő kijelentette, hogy a miniszter választát mindaddig nem tudja elfogadni, amíg minden felvetett konkrét esetre vonatkozóan választ nem kapott. A nemzetgyűlés az interpellációt kiadta a honvédelmi miniszternek.

Futó Dezső (kisgazda) a helügyminiszterhez és az igazságügyminiszterhez intézett inter-

pellációt Pan Mihály volt kecskeméti rendőrelvezetés leartóztatása tárgyában. Elmondta, hogy több embert kineztek halálra Pan és társai, sokan pedig a kínzások következtében nyomorékká váltak. A leartóztatottak lakásait kifosztották. Meg van róla győződve, hogy a helügyminiszter a kecskeméti börtölmunkáról nem tájékoztatták helyesen, erről pedig csak egy ember tehet dr. Szabó Endre a rendészeti osztály főnöke. Kérte a helügyminisztert, hogy az ügyben a legsürgősebben indítsa meg a vizsgálatot.

Gulácsy György (kisgazda) az összehírdetlenségi törvény sürgős megalkotása tárgyában interpellált.

Jatškó Pal (kisgazda) a bírói és a végrehajtói hatalom hatáskörének elválasztásáért sürgette. El kell jutnunk oda, hogy senkit bírói ítélet nélkül szabadságától megfosztani ne lehessen.

Palotai Elek (kisgazda) a február 1-i nagykörsői néptelepet tette szót. A néptelepet a nép nevében, de annak kis töredéke által hozták. A tisztviselők, akik eltávolították, 70 százalékban a Szociáldemokrata Párt tagjai, régi demokratikus szellemű emberek, a demokrácia ügyének szolgálói. Kérte a helügyminisztert, tartassa be partikuláriság nélkül a demokrácia törvényszerűségeit.

Dénes István (kisgazda) a magyar-román vámuniót sürgette interpellációjában. Hangsúlyozta, hogy a védővám csak a nagytöke érdekeit szolgálja. Groza Péter román miniszterel-

nök, mondotta, három ízben tett ajánlatot, hogy Magyarország lépjen vámunióra Romániával. Kérte a kormányt, nyilatkozzék a kérdésben.

Nyirjesi Sándor (kisgazda) a helügyminiszterhez interpellált a fejevármegyei rendőrségi el-

bocsátások tárgyában. Szóval tette, hogy Székesfehérváron minden ok nélkül több rendőrt elbocsátottak a szolgálatból. Megállapította, hogy ezek mind a Kisgazda Párt tagjai voltak. Kérte a helügyminisztert, vizsgálja meg ezt a kérdést.

Az új földművelésügyi miniszter programja: lezárni a földreformot, fokozni a termelést

F. Szabó Ferenc államtitkár a tisztviselők védelmében

A földművelésügyi miniszterium tisztviselői nevében F. Szabó Ferenc államtitkár bejelentette Kovács Bélát, a lelőpö földművelésügyi minisztert és udvozolta Dobi Istvánt, a földmunkássorból származó új földművelésügyi minisztert. Végül az államtitkár kérte az új minisztert, védje meg a tisztviselőket, ha bárki hangulathullás, vagy személyes irigységből, vagy tájékozatlanságból, igazságtalan támadással akadályozza nehéz munkájukat. Kovács Béla becsuszávaiban kifejtette, hogy meggyűvással távozik a földművelésügyi miniszteriumból, mert 3 hónap alatt megállapította, hogy a tisztviselők nagy többsége bele tudott illeszkedni a demokráciába és vállalni tudja a népi törekvéseket.

Dobi István, a most kinevezett földművelésügyi miniszter emelkedett szövegre.

Amikor a lerongyolódott magyar mezőgazdaság leg-ülővőbb öröhlényét átvoszem, érzem, hogy kettős célt kell szolgálnom. Az egyik lezárni a földreformot, a másik pedig biztosítani és fokozni a termelést. A termelési vonalon az első teendő a tavaszi vetés megszerzése. Ma minden formany jó az inséges országban mégis arra kell törekednünk, hogy elősörban a nép élémzésére szükséges cikkeket vessünk el. Egy a korai zöldségféléket és a korai burgonyát, valamint azokat a terményeket amelyekkel a hus és zsrhiányokat pótolni tudjuk. De gondolnunk kell azokra a terményekre is, amelyek külföldi áruszerzésre alkalmasak.

A jóvátételi alap megvalósítása és kivétele ügyében értekezlet lesz

A kormány rendeleti uton szabályozta a jóvátételi alap bevezetését. Eddig csak egy társadalmi osztály, a gazdtársadalom viselte a jóvátételi terheket, ami nem volt igazságos. Azonkívül a gazda a beszolgáltatott teerményért állatért nevéstégesen csak megterítést kapott, nem a mindenkori forgalmi ár. Például egy tojásért a legutóbbi időben is 2-3 pengő kapott, amikor a forgalmi ár 15-20 ezer körül van.

A városi tanács végül is úgy határozott, hogy szombaton délelőtt anketót, értekezletet hív össze a pénzügyigazgatóság, adóhivatal, az érdekeltek bevonásával s ott szakszerűen megvitatják általánosságban és részleteiben is a jóvátételi alap felállításának és bevezetésének, kivételének módokat és az értekezlet szakvéleménye után terjesztik az egész ügyet a legközelebbi városi törvényhatósági közgyűlés elé.

A jóvátételi alap azt célozza, hogy a jóvátételben egyformán vegyen részt minden társadalmi réteg vagyoni helyzetéhez mérten a kereskedő, iparos, vállalkozó, szabad pályán lévő egyaránt.

A lakosság minden rétege adó formájában fizetne be a jóvátételi alapba. A gazda, termelő a beszolgáltatott állat, termény után megközelítőleg a forgalmi értéket kapná, a beváltás összeg egy részét a kormányzat fedezné, a kormányzat által térített összeg és a forgalmi ár közötti különbözetet a jóvátételi alappól fedeznék.

Internálják a közmunkakerülőket

Néhány nap óta országsszerte tolyik a közmunkakötelezettek összeírása. Egyes helyekről azonban olyan jelentések érkeznek, hogy közmisemert munkakerülőket, feketézőket és azok, akik nem szivesen vállják be jóvátételi munkájukat, vonakodnak kitölteni az összeíró-lapot. Miután a közmunkakötelezettség jelenlegi összeírása szolgáltatja alapját az országos munkaerő nyilvántartás megszerzésének, az összeírás kötelezettségének eleget nem tevő személyt úgy tekintik, mintha a közérdekű munkateljesítés alól ki akarna

A jóvátételi alapra a föld, állatlános kereseti adó, társulati adó után kellene bizonyos százalékos kulcs, kivétel alapján fizetni minden debreceni adóköteles egyéneknek. Nagy összeg előteremtéséről van szó a jóvátételi alapba, hogy a már a múlt évben kifizetett összegek egy része megtérüljön. A múlt évi III. negyedévi jóvátételre kifizetett a város 22 milliárdot, a IV. negyedévi jóvátételre 49 milliárdot. Az ezévi összeg ennél sokkal nagyobb lesz. A városi tanács legutóbbi ülésén hosszasan tárgyalta a jóvátételi alap felállítását. Szendrey Sándor alpolgármester ismertette az erre vonatkozó tervezetet és felvetette az

Fotó Horváth
Simonyi-u. 1/b.

Az IBUSZ a Máv. hivatalos menet-jegy irodája a mai naptól az Alföldi Takarékpénztár helyiségében működik.

magát vonni és ehhez képest vele szemben internálást alkalmazzanak. Aki pedig a teljes jövedelmét elköltöve hamis összeget ír az összeírásra, vagy a valódságot elhallgatja, adócsalás véttségét követi el és egy évig terjedhető foghazzal, valamint a kivett közmunkaváltság 800-szorosáig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő. Ugyancsak hasonló elbírálás alá kerül az a munkaadó is, aki a hamis adatokat igazolja.

Hüttli professzort állásvesztésre ítélték

Az igazoló bizottság tegnap bejelentette Hüttli Tivadart dr. egyetemi tanár ügyének tárgyalását. A harmadik napon a tanukat hallgatták ki. Az önként jelentkező tanuk, dr. Gal Imre orvos, Kocsák Andras főfőorvos, Szabó István műszerész, Polgár Gizella műtősnő a professzor emberbaráti munkásságáról adtak számot. Polgár Gizella előadta többek között, hogy Hüttli dr. a délvidéki harcok után Szabadkáról egy beteg zsidó orvost hozott a klinikára és megakadályozta, hogy a gettóban elpusztuljon. Számos zsidó beteget helyezt el a sebészeten, ami miatt nagy kellemetlenségek voltak. A tanuk kijelentették, hogy nem tudnak arról, hogy Hüttli professzor bármely politikai irányzat érdekében tevékenykedett volna, mert sohasem politizált és meggyőződését követelte, hogy az orvos dolgozzék a beteg meggyógyításán.

A tanukihallgatások után a bizottsághoz beérkezett nagyszámú írásbeli nyilatkozatot ismertettek, melyben a professzor régi, volt betegek adták elő Hüttli Tivadart emberbaráti érdemeit.

Az utolsó szó jogán Hüttli Tivadar röviden közölte a igazoló

bizottsággal hogy beszédeinek sérelmezett részeiben kénytelen volt az akkori viszonyoknak megfelelően a többségi álláspontot figyelembe venni és mindig az adott helyzetnek megfelelően kitérni emberekre és eseményekre. Ezzel szemben nem tud más állítani, mint tetteit, melyeket talán később másképpen fog megítélni a közelfogás. Végül a németországi kiutazást a kényszerhelyzetnek kéri betudni.

Az igazoló bizottság kel és fél óráig tanácskozott, majd Rózsássy József elnök kihirdette a határozatot, mely szerint a bizottság Hüttli Tivadar orvostanári a nyugatra menekült köztitárszervelet igazolásáról szóló rendelet 3. §-a értelmében állásvesztésre ítélt. Az indoklás szerint a bizottság nem állapította meg, hogy az országot kényszerhelyzetben kellett elhagynia, hanem a Csillergy féle táviratra csatlakozott a Hollandia kitérőbe. A bizottságunk nem állott módjában a rendelet értelmében a felmerült enyhítő körülményeket figyelembe venni.

Hüttli Tivadar bejelentette, hogy a határozat ellen a népbizottsághoz fellebbez s ezt írásban is beadja 3 napon belül.

Március 17-én lesz az ipartestületi tisztújítás

Az Ipartestület előjárósága tegnap Gacsárdi Mihály elnökdete alatt tartotta meg ülését. A napirenden szereplő folyódygek letárgyalása után az előjáróság az idei közgyűlés hatánapját március 17-re ültette ki, amelyen a tisztújítást is meg fogják ejteni.

Ezzel kapcsolatban több támaszkodás volt s az a vélemény alakult ki, hogy minél az ország vezetőségében is a koalíciós rendszer van életben, ugyanezt kívánják az ipartestületi vezetőségben is behozni.

A KISGAZDA PÁRT ÁLLÁSPONTJA

A Független Kisgazda Párt elnöki tanácsa legutóbb tartott ülésén felhívta az iparos tagozatot, hogy az Ipartestületben megteendő választásokon teljes súllyal vegyen részt. Az elnöki tanács véleménye szerint a tagozat lehetőleg a békés megoldásra törekedjék s ezzel is járuljon hozzá, hogy az Ipartestület nyugodt légkörben folytathassa érdekvédelmi munkáját.

Az iparos tagozat taggyűlése is kimondta a békés megengedés szükségességét. A vezetőség tárgyalásokat folytatott a választással kapcsolatban a munkáspártok kiküldöttjeivel. Megállapodni azonban nem tudtak, mivel a Szociáldemokrata Párt magának igényelte az Ipartestület elnöki és az egyik alelnöki tisztségét.

Mivel az iparos tagozat a végül megkötött szerződésről a nyílt harcot, hozzájárul a Szociáldemokrata Párt javaslatához s átengedi az elnöki tisztséget. Az alelnöki helyet magának tartja fenn, míg a második alelnöki tisztség ugyanakkor a munkáspártoknak jutna. Ezt a megállapodást a Kisgazda Párt iparos tagozata azzal a feltétellel teszi magáévá, ha a koalíciós elvén a Kereskedelmi és Iparikamara közösen megteendő választásain a két munkáspárt írásbeli nyilatkozattal kö-

telezi magát arra, hogy a kamara elnöki és egyik alelnöki tisztségét a Kisgazda Pártnak átengedi. A Kisgazda Párt egyébként ahhoz is hozzájárulna, hogy az Ipartestület elnöki székébe kerüljön a Kisgazdapárti iparos és ebben az esetben a Kamara elnöksége lenne a munkáspártoké.

A Kisgazda Párt ismételt hangsúlyozza, hogy a nyugodt munka érdekében a békés megengedés híve, azonban úgy érzi, hogy a kölcsönösség elvéből nem engedhet s amennyiben jogos igényeit a két munkáspárt nem respektálja, a kisgazdapárti iparosok a nyílt harc felelősségét kénytelen elhárítani magától.

KÖZMUNKAVÁLTSÁG

Az előjáróság foglalkozott ezután a közmunkaváltság fizetésével felmerült javaslatoikkal. Az iparosok sérelmesnek találják, hogy súlyos terhek mellett igen magas megváltási összeget rónak ki rájuk. Ezért abban egyeztek meg a közmunkahivatalal, hogy február 28-ig a szakosztályokban egymás között állapítják meg a fizetendő összegeket. A munkálattal még nem készülték el s ezért kéri a határidő március hó 10-ig történő elhalasztását. A közmunkaváltság fizetésének megbeszélésére vasárnapra ílést hívtak össze, melyen résztvevő a közmunkahivatal vezetősége is megállapítják a közösen fizetendő járulékok összegét.

PIGNICZKY órák
PIAC-UTCA 69.
Megyeházzal szemben
ARANYAT vesz

Mosott rongyot vesz lapunk nyomdája.

MA

CSOKONAI színház

Luxemburg grófja

KAMARA színház

Szombaton **Feleség**

Február 22 után teljesített munkáért jár a nagyobb bér

A Gazdasági Főtanács a fel- emelt kollektív munkabéreket február 22-től az ezután teljesített munkáért a szellemi munkavállalók és szakmunkások részére 100 százalékkal, betanított

munkások részére 75 százalékkal, segédmunkások és napszámások részére 50 százalékkal, a tanoncok részére 25 százalékkal emelte fel.

Március 1-én lezárják a spanyol-francia határt

A francia külügyminisztérium közlése szerint a francia-spanyol határt március 1-re virradó éjszaka éjféltől 0 óra 1 perckor zárják le. A tilalom nem érinti a diplomáciai és konzulátusi hivatalok szabad mozgását.

A spanyol részről elrendelt határzárlat oka, a londoni rádió

közlése szerint az, hogy a spanyol hatóságok így akarják megakadályozni a kozársasági spanyolok beszivárgását Spanyolországba. A spanyol rendőrség hatalmas erősitések igénybevételével az egész határvonalat megszállta. (MTI)

Mi történt Hajdúsámsonban

Hajdúsámsonban a keddi hetipiac alkalmával egyes személyek bujtogatására többszáz főnyi tömeg megtámadta a rendőrséget, betörtve a kerítést behatolt az épületbe, onnan kirángatta Tripso Sándor nyomozót, akit összeverték, leszurta Mányi nevű hajdúsámsoni rendőrt, míg a másik kiszállt debreceni nyomozó hadnagynak, Kovács Tibornak sikerült elmenekülnie.

Az ügy előzménye az volt, hogy Schreiber József debreceni lakos egyes értékek megőrzését 1941-ben, a deportálások előtt elvállalta Ethey főszozabíró. Ezeket az értékeket kiszállította hajdúsámsoni szülőjébe. Mikor Schreiber hazajött, értesült, hogy Ethey elmenekült és nem tudta megállapítani, hogy ingóságaival mi történt, csak most, amikor Ethey hazakerült és megtudták, hogy Schreiber értékeit a volt főszozabíró holmijaival együtt ismeretlen tettesek elvitték. Lopás címen Schreiber ekkor feljelentést tett a rendőrségen, a nyomozók kiszállták Debrecenből, több helyen házkutatást tartottak és a Schreiber értékei között Ethey több ingóságát is megtalálták.

Ezeket lefogalták és a rendőrség épületébe vitték, ahol megjelent nemskára Varga nevű hajdúsámsoni lakos, akinek a lakásán szintén foglaltak le ingóságokat. Varga a rendőrségen botrányt csapott, gorombáskodott, sértette a rendőrtiszteteket, mire őrizetbe vették. Megállapítást nyert, hogy Varghát viszont senki nem bántalmazta. Ezzel szemben több egyén kiment a rendőrség közelében levő hetipiacra és ott uszította a népet a rendőrség ellen azzal, hogy Varghát üttötte-verte a rendőrség, mindenkinél házkutatást tartanak és lefogalják az ott levő idegen tárgyakat. Erre tört ki a sajnálatos botrány, melynek során a rendőrség több tagja súlyosan megsebesült.

Deák József, a járási politikaosztály vezetője vizsgálatot tartott a helyszínen. Kérte a Nemzeti Bizottság összehívását is, ami megtörtént. A Nemzeti Bizottság elítélte a kiróbbant eseményeket, kérte azonban a hajdúsámsoni rendőrségnek teljes egészében való leváltását.

Az eset kedden történt és őrizetbevétel mindezekig nem történt.

Cukor-szabadraktár terve

Hajdu vármegyei értesítette a közellátásügyi miniszter, hogy a cukorügylet minisztertanács elő- vizsgál és ott próbálnak megoldást találni arra, hogy az áremelkedés és szállítási nehézségek dacára az igényjogosultak hónapról-hónapra zavarlatlanul hozzájuthassanak fejadagjaikhoz.

Fáy Arpád egy tervezetet nyújtott be a törvényhatóságokhoz a kérdés megoldására. Eszerint a szovjédek szabadraktár mintájára Debrecenben cukor-szabadraktárt létesítenének. Debrecen és a megye részére. Erre a célra helyiségeket már felajánlottak csupán a pénzügyi ellenőrzésről kellene gondoskodni s akkor mód lenne arra, hogy a most már hónapról-hónapra kiadásra kerülő cukorfejadagokat folyamatosan a napi árban kiadhassák a jogosultaknak.

Az alispán és polgármester elfogadta a tervezetet, melyet jóváhagyás végett a minisztériumokhoz terjesztettek fel.

Tömegesen bontják fel a tanoncszerződéseket

A debreceni iparosok az utóbbi hetek alatt rájuk hárult nagy terhek miatt abba a kényszerhelyzetbe jutottak, hogy a tanoncszerződések felbontását kéri az ipartestületől.

A kollektív szerződés ugyanis kimondja, hogy az iparosok 3 segéd után 1 tanonc, 4-6 segéd után 2, 7-10 segéd után pedig 3 tanoncot tarthatnak. A tanoncot kizárólag szakmai munkára lehet igénybe venni. Kimondja a kollektív szerződés, hogy ha a kiképzés nincs biztosítva, a munkáltatót a tanonctartástól el kell tiltani.

Ezzel szemben a tanonclétszám megállapítására vonatkozó rendelkezések több tanone tartást tettek lehetővé, de a kollektív szerződésben megállapított létszám követelményében azok a mesterek, akiknek ennél több tanonca van kénytelenek üzemüket leépíteni és a tanoncok számát a szerződésben engedélyezett létszámra lepassztani.

Vitás az a kérdés, hogy a mester, aki segédeket, vagy szakmunkásokat nem alkalmaz, tarthat-e tanoncot, mert a szerződés erre nézve nem rendelkezik világosan. A régi rendeletek kiemelik azt, hogy minden iparos saját személyére 2 tanoncot szerződhet. Kérdés, hogy most mi a helyzet? A kollektív szerződés szerint három szakmunkás után egy tanone tartható.

Miután a mesterek nem akarnak ellenlétebe jutni a kollektív szerződéssel, megkezdtek a ta-

Figyelem! Figyelem!
Elegánsan akar járni?
Nincs pénze?
Nincs ruhája?
Keresse fel BERNÁTH úri és egyenruha szabómester szalonját, fáért, éjelmiszert stb. elkészíti ruháját olcsón és jól.
Arany János utca 1/a. és Piac utca sarkok, I. emelet.

noncok leépítését az engedélyezett létszámra s így nap-nap után jelentős számú kérelem fut be az iparhatósághoz a tanone szerződések felbontása ügyében. Ez sajnálatos jelenség, aminek megszüntetésére meg kell tenni a szükséges lépéseket.

Tévedés

MTI jelenté: Az egyik lapnak azzal az értesülésével szemben, amely szerint rádió útján pentekre összehívják a nemzetgyűlést, illetékes helyen megállapítják, hogy a közlemény tévedésen alapul, mert a nemzetgyűlés összehívására még nem történt intézkedés.

Olasz hadifogoly vonat jött

Tegnap este 10 órakor érkezett Nyiregyháza felel 420 főnyi hadifogoly Oroszországból. Ezek közül három magyar, debreceniekörnyéki, a többi olasz. Itt kaptak vacsorát s a szerelvény éjfélt után 3 órakor tovább ment.

Többszáz levél érkezett hadifoglyoktól

Az Oroszországban lévő magyar hadifoglyok és az itthoniak között a kapcsolatok felvételére céljából a Szovjet Unió megengedte a hadifoglyokkal való levelezést. Debrecenben az elmúlt hónapok során többet kaptak — különösen Moszkva környékéről — hadifoglyoktól leveleket, melyekre a Vöröskereszt útján választ küldhettek.

Az elmúlt napokban többszáz levél érkezett Debrecenbe az oroszországi magyar hadifoglyoktól. A levelekben fogságban lévő tudatják szeretteiket, hogy jól vannak és rövidesen hazatérnek. A hadifoglyok által el levelek nagy örömet kellettek Debrecenben annál is inkább, mert többen csak ezáltal szerettek hirt elfűnt hozzátartozóikról. A levelek Moszkva környékéről érkeztek.

Romániai gyermek üdültetés

A román kormány közölte a magyar kormányval, hogy több ezer nélkülöző budapesti gyermeket, részben Bukarestben és környékén, részben Erdélyben néhány hónapra szívesen lát.

MOZIK MŰSORA

APOLLÓ MOZGÓ: Arvyl Ladiában, amerikai óriás film. Előadások: 1/3, 1/5 és 6, vasár- és ünnepnep délelőtt 11 órakor is.

PETŐFI MOZGÓ: Amerikai vizjáték: „Mihály bolondja”. Új amerikai híradó. Előadások: 1/3, 1/5 és 6 órakor.

FIGYELEM!
Varrógép, kerékpár, rádió, gramofon javítás, Autógén megújítás!
Horváth Tibor műszerész mester.
Deák Főrcsok-a. 9.

Ócskavasat, fémét, rongyot a legmagasabb árban vesznek. Eötvös-u. 110

Hétfőn reggel esukott **TEHERAUTÓ** indult Budapestre. Érdeklődni hétköznap Sas utca 2. ércserehlet. Vasárnap Hatvan utca 6. IV. emelet 12

N y ú l b ő r t,
mindenféle nyersbőrt, gyapjút és tollat legmagasabb árban vásárolok. Robicsék Bernát, Miklós utca 5. Telefon: 277. Ott varrógép eladó.

Imarend a Kápolnás-utcai templomban. Péntek este 5.10. szombat, reggel 7.30. d. u. 4.30. este 6 órakor. Hétköznap: reggel 7. este 5.40 órakor.

Elgázolta az Arany János és Piac utca sarkán a HÉV sietőautója a Kommunista Párt motorkerékpárját, melyen Tóth Miklós autószerelő és Pogácsás János, a Kommunista Párt titkára ültek. Mindkettőn könnyebb sérüléseket szenvedtek. A karantén ügyében megindult a vizsgálat.

Kifosztottak egy vagonot a Kisállomáson. A vagonban a Debrecenből Hajdúnádasra költöző Bán Elek tanár ingóságai voltak beraktározva szállításra. A tettesek 150 millió értékű ruhaneműt, ágyceműt és más értékeket vittek el.

KERESKEDŐ TÁRSULAT KÖZLEMÉNYE

Felhívjuk a Kisvárosokat, akik a Társulathoz tagságukat és szakosztályukat fenntartani kívánják, jelentkezzenek a társulati titkárnál. — A korosmarosok ipartársulata közmunkavégzésre és forgalmi közlekedési ügyben pénteken 3 órakor taggyűlést tart. Minden tag okvetlen jelenjen meg családi munkalappal együtt. — **osoros szakosztály ellenőrző bizottságát az előadások pénteken fél 4 órára megbeszélésre hívja össze. Megjelenés kötelező. — Ugyanakkor, irgalmirodák szakosztálya szombaton 4 órakor taggyűlést tart. Targy: Aroképes igazolvány kiadása. — Villamosok, rádió stb. kereskedők szakosztálya szombaton 4-8 óráig vasárnap tanácsot tart. Büfé, ruházat, meleg tevéseknél gondoskodnak. — Szombaton 4 órakor szakosztályi elnökök értekezése lesz. Fontos és sürgős ügyekben (köznyelvi ügyek stb.) minden szakosztályi elnök vagy helyettese feltétlenül jelenjen meg.**

Kereskedelmi alkalmazottak fizetése március 1-én

A Debreceeni Kereskedő Társulat a kereskedői alkalmazottak szakszervezetének vezetőivel történt tárgyalása alapján az alábbi tájékoztatást közli:

A kereskedői alkalmazottak, vagy utólag, vagy előre fizeti. Minden kereskedő március 1-én az alábbi fizetéseket köteles alkalmazottjainak kiadni, mégpedig aki utólag fizeti február hónapra, aki előre fizeti március hónapra.

Közvetlenül február 1-től 15-ig, a február 16-án kelt kollektív szerződésben megjelölt összegnek. (Megtekinthető a Társulat irodájában.)

Február 15-től március 1-ig a fentebb kollektív szerződésben megállapított összeghez képest még: Az üzleti munkásoknak, portásoknak febr. 15-21-ig 150%, 22-től március 1-ig 50%; takarítósoknak 150, 50%; tanulónak 100, 25%; az összes többi kereskedelmi alkalmazottnak (üzletvezető, segéd, ügykezelő, pénztárnok stb.) 200, 100%. A fentiek alapján kiszámított és március 1-én kifizetendő összes készpénztől utána lakbéradó tértítésre még 8% fizetendő.

Természetben a legújabb rendelkezések szerint egy hétre 14.000 kalóriának megfelelő diétás étel adható ki, az eltartásra kötelezett családtagok részére pedig 5000 kalória érhető el. A részleteket tartalmazó rendelet a Magyar Közlöny február 22-iki számában jelent meg.

Ha a munkaadó természetben nem tudja eozigáltatni a rendelkezésben megjelölt élelmiszereket, akkor kalóriapengőben megváltást avat kell fizetni. A kalóriapengő értéke Debreceenre február 22-től március 1-ig terjedő időre 100 pengőben nyert megállapítást.

Debreceen, 1946 február 28-án Debreceeni Kereskedő Társulat nevében **Ujlaky Sándor s. k. ügyv. elnök**

Tyúkszemvágás Széchenyi-utca 19. Ct.: v. Sóvágó

Iparosok, kereskedők és vállalatok részére

lettári nyomtatványok kaphatók a Deutsch nyomdában, Piac utca 77.

Mielőtt arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényinek SAS-UTCA 2. SZAM.

Ha jól es olesón akar étkezni, keresse fel a Magyar Könyvát Hatvna utca 1. sz. alatt. Tisztelettel: Olesó menürendszár megkezdődött.

Rendőrségi hírek. A Boldogfalva utcaán ellopják ismeretlen tettesek a posta tulajdonát képező gumikábeleket. A tettesekre stárium vár. — Balogh Imre Nagyszepes 62 lakos gazdálkodótól egy lovat és egy bárányt elloptak. — Gál Imréné Urréjta utca 38. sz. alatti lakos szállást adott egy kisgyermekével lakásán megjelent asszonynak. Reggelre az asszony, a gyermek és Gálné számos értéke eltűnt. — Egy koca és sülős sertését ellopta ismeretlen tettes Sarkady Ferenc Kádár dűlő 71. sz. alatti lakostól. — Debrődi Béláné Bollegelő 502. sz. alatti lakójánál ismeretlen tolvajok levágták a helyszínen két darab 180 kilós sertését, azt kibelevve húsát és szalonját elszállították. — Ismeretlen egyének lebontották és elhordták ásv. dr. Ferenczy Gyuláné Bollegelő 268. szám alatti tanjárat. — Nyolctagú rablóbanda behatolt Tömösváry István Bollegelő 442. szám alatti lakos gazdálkodóhoz. A házbeli értékeket felszerítették, hogy vacsorát főzzenek számukra, majd vacsora után kirabolták a tanját.

A rendőrség politikai osztálya felhívja a mindazokat, akik Nagymajtényi Kiss Sándor volt debreceni rendőrfőkapitányhelyet. tésre vonatkozólag adatokat tudnak szolgáltatni, jelentkezzenek Kossuth u. 20. II. em. 69/c. szobá.

IPARTESTÜLETI HIREK

A kerékgyártó szakosztály március hó 3-án, vasárnap délelőtt 10 órakor ülést tart. — A könyvkötő szakosztály március 2-án, szombaton fél 3 órakor ülést tart. — A fodrász szakosztály március hó 3-án, vasárnap délelőtt 10 órakor ülést tart.

SZAKSZERVEZETI ÜGYEK

A Konyha-, Virág- és Gyűmölcskertészek Szakszervezete március hó 3-án 9 órakor taggyűlést tart a szakszervezeti székházban. Felkérünk minden tagot, hogy tetszés szerint és pontosan megjelenni sziveskedjék.

Az Orvosok Szakszervezete felhívja tagjait, hogy a közmunkaváltás befizetési kötelezettségének március 3-ig a régi alapon annál is inkább tegyenek eleget, mert a fenti terminus elmulasztása esetén a sokkal magasabb márciusi alapon kell majd fizetniük. Petroleum, benzín még egy hétig átvethető, szeszutalvány kiadása a szakszervezet helyiségében. (Siketnéma intézet).

A fodrászmunkások szakszervezete felhívja tagjait, hogy alkü mesterszágát akarnak tenni. Jelentkezzenek a Bencz utca 1-ben. — A fodrász ifjúságok vasárnap délelőtt 10 órakor gyűlést tartanak. Mindenki pontosan jelenjen meg. — Kisvárosok szervezete vasárnap délután 2 órakor a Csap utca iskolában gyűlést tart.

SPORT

A Keltai csoport legkiemelkedőbb mérkőzését játszik le vasárnap Debreceenben. A DVSC csapata a bajnoksághoz vezetőül álló Újpest ellen lép pályára s mérkőzik meg vele bajnoki mérkőzés keretében. A DVSC legutóbb Szegeden játszott bajnoki mérkőzést a debreceni csapat akkor vereséget szenvedett, az Újpest ugyanakkor az SBTC ellen 9-1-es lényos győzelmet aratott. A DVSC-Ujpest mérkőzés már csak azért is nagy küzdelem ígér, mert az újpestiek a győzelem biztos tudatában lépnek pályára, míg a DVSC ezután megmutatni, hogy nem lebecsülendő ellenfél és Debreceenben az Újpestnek is meg kell küzdenie a győzelemért. A játékosok és vezetők nagy bizakodással tekintenek a mérkőzésre, bár a papírforma 4-5 gólos újpesti győzelmet ígér. Annyi bizonyos, hogy egy a DVSC, mint az utolsó játékosok tudásuk legjavával küzdenek majd vasárnap délelőtt a zöld gyepen s a két csapat találkozásánál kitűnő labdarúgó eseményt ígér.

Vasárnap délelőtt 11 órakor kezdik a DVSC-Ujpesti OB mérkőzést. — A DVSC vezetősége egy rendelkezést, hogy a nagy mérkőzés előtt a pályán tartanak kímélőse céljából nem rendeznek előmérkőzést. Jégyek a mérkőzésre a Kónya trafikban várhatóak (Városházán).

A DVSC összejelöltása csak ma dől el véglegesen. Palotás István edző valószínűleg így állítja össze a vasárnapi pályára lépő tiszonyt: Nagy Mihály, Szilágyi II, Szabó-Tiszta; Zsily, Szabó II-Komlóssy; Nagy III; Balla; Kádás; Sidiák.

OMTE birkózó szakosztálya ma a Rakosi János u. 9 szám alatt délután 5 órakor vezetőségi gyűlést tart. A volt debreceni játékosok közül Szilágyi (Vasas) játszott a HAC ellen.

Hámori (SBTC), Krátoz (Torekver), Haral (MTK); Nagy II (Dózsa); közepes teljesítményt nyújtottak a vasárnapi forduló során.

B Nagy is résztvett a DVSC esztendői edzésén. A kitűnő játékos, mint hírlék, rövidesen debreceni lakos és kereskedő lesz.

A D Postás vezetősége felkéri a játékosokat, hogy vasárnap délelőtt fél 9 órára az egyetemi sporttelepen a DKASE ellen mérkőzzenek okvetlen jelenjenek meg.

NYOMDASZEMÉLYEK

RENDSZERSZÉKSZAKOSZTÁLY

LEVÉLEZÉS, HÁZASSÁG (1)

ÁLLAST KERESŐ NŐK (2)

ÁLLAST NYER NŐ (4)

MEGBIZHATÓ BEJÁRÓ VAGY BÉNTLAKÓ MINDENEST FELVEZETÉK

MEGBIZHATÓ BEJÁRÓ VAGY BÉNTLAKÓ MINDENEST FELVEZETÉK

MEGBIZHATÓ BEJÁRÓ VAGY BÉNTLAKÓ MINDENEST FELVEZETÉK

MEGBIZHATÓ BEJÁRÓ VAGY BÉNTLAKÓ MINDENEST FELVEZETÉK

MEGBIZHATÓ BEJÁRÓ VAGY BÉNTLAKÓ MINDENEST FELVEZETÉK

MEGBIZHATÓ BEJÁRÓ VAGY BÉNTLAKÓ MINDENEST FELVEZETÉK

MEGBIZHATÓ BEJÁRÓ VAGY BÉNTLAKÓ MINDENEST FELVEZETÉK

MEGBIZHATÓ BEJÁRÓ VAGY BÉNTLAKÓ MINDENEST FELVEZETÉK

Jól ment az Újpestnek. A Debreceenbe hazatérő Újpest esztendői edzésén a csapat a Magyarországi Újpesti játékosok kitűnően mozogtak és vasárnap előreláthatólag 10th-Balogh II Láborez-Kirádi, Szucs, Nagymaros-Suhai, Szucs, Várnai, Zsengéler, Nyers bevezetésében játszanak a DVSC ellen.

A DVSC esztendői edzésén nagy edzés tartott. Az edzésen a csapat a DKASE ellen játszott. Az edzésen már Béky is részt vett.

MOTOR biciklit adok női kerékpárral és malacért. — Vendég 44 12-1906

ARANY női karlana elcsere löndő reklámjával vagy hencserrel. Szent Anna 52 — Gaál 12-1893

VEGYES (13)

VEGYES AJÁNLAT (14)

VEGYES KERESLET (16)

VEGYES KERESLET (16)

VEGYES KERESLET (16)

VEGYES KERESLET (16)

VEGYES KERESLET (16)

VEGYES KERESLET (16)

VEGYES KERESLET (16)

VEGYES KERESLET (16)

VEGYES KERESLET (16)

VEGYES KERESLET (16)

Postas-DKASE eszmerkezés lesz vasárnap délelen az egyetemi sporttelepen.

DVSC-Kinizi női és DVSC-Kinizi férfi kosárlabda mérkőzéseket rendeznek vasárnap délután a DVSC sportcsarnokában. Előtte Kinizel köziabdazói a DVSC kézilabdazói ellen játszanak barátságos mérkőzést.

A Kőbányai Barátság megfellebbezte az egyetemi ítéletet, mely négy pontot levont a Kőbányai csapatról. Jégytől fogoslatlan játéka miatt.

MŰVESZI FÉNYKÉP

Tökés foto PUSPOKI PALOTA

FOTÓANYAGOT VÁSÁROL

HAZÁB TELEK (8)

FOLBÉRLÉ (17)

ELADÓ ÁLLAT (18)

ELADÓ ÁLLAT (18)

ELADÓ ÁLLAT (18)

ELADÓ ÁLLAT (18)

ELADÓ ÁLLAT (18)

ELADÓ ÁLLAT (18)

ELADÓ ÁLLAT (18)

ELADÓ ÁLLAT (18)